

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 17–18 березня 2016 року)

Суми

Сумський державний університет

2016

змістовними, надають образно-експресивного забарвлення, яскраво виражаючи емоційну оцінку. Фраза “*hands of time*” наділяє час людськими властивостями, надає враження схожості часу з людиною, яка має руки та може діяти.

Характерною рисою текстів англійських пісень є інверсія. У пісні “What are you waiting for?” у рядку “*you only live once so tell me*” порушений порядок слів та переклад якого звучить так: “*ти тільки живеш один раз, то ж скажи мені*”. Речення мусило б звучати так: “*you live only once so tell me*” та перекладатися: “*ти живеш тільки раз, то ж скажи мені*”. У даному випадку інверсія вжита для того, щоб привернути увагу до слова “*живеш*”.

У ході аналізу лінгвостилістичних засобів, які вживаються у текстах англійських пісень, ми прийшли до висновку, що найбільш вживаними є: метафора, епітети, порівняння, риторичні запитання, інверсія, персоніфікація, гіпербола, уподібнення, оксиморон, антитеза, повтори, завдяки яким текст набуває яскравого лексичного забарвлення.

1. Гальперин И. Р. Стилистика английского языка: учебник / И. Р. Гальперин. – 3-е изд. – М.: Высш. школа, 1981. – 334с.
2. Кухаренко В. А. Практикум по стилистике английского языка: учеб. пособие для студентов филол. фак. ун-тов, ин-тов и фак. ин. яз. / В. А. Кухаренко. – М.: Высш. шк., 1986. – 144с.

РОЗМЕЖУВАННЯ ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗОК

Ткаченко К. І.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

Пареміологія є органічною частиною слов'янської і світової премудрості, віддзеркаленням етнічних цінностей та ідеалів лінгвокультурної спільноти. Найяскравіше представлено спосіб світосприйняття в паремійному корпусі мови.

У науковій картині світу виокремлюють такі види паремій, як прислів'я та приказки. Об'єктом дослідження є прислів'я та приказки. Предметом дослідження є розмежування цих двох понять. Актуальність

роботи зумовлена необхідністю дослідження паремійного корпусу мови, розпізнання та диференціація моделей прислів'їв та приказок.

Прислів'я належать до коротких влучних одиниць малого жанру, які характеризуються образністю та лаконічністю, відсутністю сильних позицій, фабули, зафіксованого авторства. Прислів'я і приказки це висловлювання які користуються суспільною популярністю.

Іноді дуже важко відрізнити прислів'я від приказки або провести чітку грань між ними. Ці паремійні одиниці є віддзеркаленням суспільної свідомості етносу, і хоча ці конструювання мають спільні ознаки (стислість, народність, лаконічність, влучність), але між ними є велика різниця.

Прислів'я – це коротенька притча, судження, вирок, комунікативного характеру, повчання, висловлювання, натяк, пущений в обіг – під чеканом народності.

Прислів'я характеризуються дидактичним спрямуванням, а саме: радять (*First deserve, then desire.*), рекомендують (*Give the devil his due*), висловлюють побоювання (*When in doubt, don't*), застерігають (*Give a dog a bad name and he'll live up to it*), попереджають (*Desperate diseases must have desperate remedies*), заспокоюють (*Barking dogs seldom bite*), висміюють (*Once a drunkard always a drunkard*) і т.д. [1].

Прислів'я не тільки допомагають краще пізнати життя, не тільки дають узагальнення її явищ, але й пояснюють їх. Наприклад: *Give neither salt nor counsel till you are asked for it* [1].

Приказка – це короткі блоки суджень, синтаксично не завершені, констатуючого та номінативного характеру, просодично оформлені: *Lead-pipe cinch. Over my dead body!* [1].

Приказка не несе в собі повчальний зміст, а лише номіналізує частину судження: *A bag of bones* [1].

Основна особливість приказок полягає в тому, що вони відносяться до ущільнених незакінчених номінативних ідеоматичних та виразних одиниць: *Neck or nothing* [1].

Головна відмінність приказки від прислів'я полягає в тому, що вона не несе узагальнюючого та повчального сенсу. Прислів'ю притаманне прагматичне навантаження, у той час як приказка лише номіналізує референти, що позбавленні будь-якої настанови .

Ми поділяємо думку Жукова В. А., що прислів'я відрізняють від приказок. Але є і схожість: приказки, як і прислів'я, увійшли до повсякденної мови, і саме в мові розкривають свої справжні властивості. Приказка більшою мірою, ніж прислів'я, передає

емоційно-експресивну оцінку різних життєвих явищ і існує в мовленні для того, щоб висловлювати, перш за все, почуття мовця [2, с.11].

Найвні розходження на граматичному рівні: прислів'я має форму простого або складного речення, у той час як приказка зазвичай виражається словосполученням.

За зауваженням Акімової Т. М., прислів'я – закінчені судження, пропозиції, які мають підмет і присудок, а приказки представляють собою тільки влучний вираз. Щоб верифікувати цю різницю, вона подає таку фразу «*Жар загрибати не легко*» – приказка, в якій нечітко імпліковано прагматичне навантаження, але якщо її доповнити: «*Чужими руками жар загрибати добре і легко*», то приказка перетвориться в прислів'я [3, с.132].

1. Famous quotes and sayings. [Електронний доступ] : <http://www.quotes.net/quotes/0>
2. Жуков В. А. Семантика фразеологічних зворотів. Навчальний посібник для студентів педінститутів по спеціальності «Російська мова та література»/ Жуков В. П. – М.: Просвещение, 1978. – 160 с.
3. Акімова Т. . Російська народна поетична творчість / Посібник до семінарських занять / Учеб, посібник для пед, ін. – Тов/ Т. М. Акімова, В. К. Архангельська, Б. А. Бахтіна. – М.: Вищ. шк. 1983. – 208 с.

АНГЛОМОВНІ ПРИСЛІВ'Я У МЕЖАХ ВІДНОШЕНЬ СУБПАРАДИГМ ДОБРО І ЗЛО

Хвостик Ю. С.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – д-р філол. наук, професор Швачко С. О.

Вивчення феномену прислів'я є актуальним з огляду на їх адгерентність до народної творчості, мов та субмов. Прислів'я вважаються чинником соціалізації та модальної стандартизації мовленнєвої поведінки нації. Наскрізною темою цієї ендозони є превалювання добра і негачія зла у людському соціумі.

Специфіка прислів'я як знака вторинної номінації полягає у кодуванні соціокультурної інформації про носіїв мови за допомогою трансформацій компонентного складу і передачі результуючій